

Uitvoeringsrapportage landspakket Aruba

Periode: 1 juli – 30 september 2023

Datum: 19 oktober 2023
Status: finale versie

Uitvoeringsrapportage landspakket Aruba 2023 no.3

1. Inleiding

Sinds begin 2021 werken Aruba en de Tijdelijke Werkorganisatie (hierna: TWO) aan de invulling en uitvoering van een breed palet aan hervormingen zoals beschreven in het landspakket Aruba. Deze hervormingen moeten bijdragen aan de weerbaarheid en veerkracht van de economie en samenleving.

De thema's en maatregelen die zijn vastgelegd in het landspakket worden periodiek uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda, met concrete stappen en acties die genomen moeten worden om de hervormingen te realiseren. Daarnaast wordt door Aruba en de TWO periodiek een rapportage opgesteld over de uitvoering van het Landspakket (hierna: de Uitvoeringsrapportage). Deze Uitvoeringsrapportage omvat een gezamenlijke visie op de voortgang van de afspraken zoals gemaakt in de laatste Uitvoeringsagenda. Op dit moment wordt elk kwartaal een nieuwe Uitvoeringsagenda en -rapportage opgesteld.

Voorliggende derde Uitvoeringsrapportage van 2023 beschrijft de uitvoering van het landspakket Aruba gedurende de periode 1 juli tot en met 30 september 2023. Specifiek wordt in de volgende sectie een update gegeven over de voortgang van individuele activiteiten en deelresultaten die gepland waren in de Uitvoeringsagenda Q3 2023. Voor elke uitvoeringsactiviteit geeft een kleurcode een samenvatting van de voortgang. In de kolom toelichting worden bijzonderheden, aandachtspunten of oorzaken van eventuele vertragingen nader toegelicht.

.....
mr. E.C. Wever-Croes
Minister president van Aruba

.....
A.C. van Huffelen
*Staatsecretaris van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties*

2. Voortgang landspakket Aruba op activiteitsniveau

Deze sectie bevat de rapportage over de voortgang van de Uitvoeringsagenda op activiteitsniveau over de periode 1 juli tot en met 30 september 2023. Voor elke uitvoeringsactiviteit geeft een kleurcode een samenvatting van de voortgang. Deze kleurcodes staan hieronder toegelicht.

	De uitvoering van de activiteit verloopt volgens planning en de opgeleverde resultaten zijn van goede kwaliteit. Als geplande resultaten niet tijdig zijn opgeleverd, dan is daar een goede reden voor en is de verwachting dat deze activiteit nog wel binnen afzienbare tijd afgerond kan worden.
	De voortgang van de activiteit en/of de kwaliteit van de directe resultaten blijft achter bij de verwachtingen. Het risico bestaat dat het beoogde doel van de maatregel of activiteit niet (tijdig) gerealiseerd zal worden. Voortgang en kwaliteit worden nauwgezet gemonitord en waar nodig worden beheersmaatregelen genomen.
	De voortgang en/of de kwaliteit van de resultaten blijft structureel achter bij de verwachtingen. Beheersmaatregelen zijn genomen om de risico's op achterblijvende voortgang en kwaliteit te mitigeren, maar deze hebben voornamelijk niet tot resultaten geleid. Er is een groot risico dat de realisatie van de doelstelling van deze en mogelijk andere maatregelen in gevaar komt.
	Grijs geeft aan dat er voor deze rapportageperiode geen activiteiten gepland stonden in de Uitvoeringsagenda, en dat er dus niets te rapporteren valt.

Thema A: Financieel beheer

Maatregel	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting	
A.1	A.1.1	Juridisch kader aanpassen als basis om financiële kolom te versterken.	16. Uitvoeringsbesluit aanbestedingen: publiceren.	Q4 2023		Loopt volgens verwachting en is onder voorbehoud van de behandeling door de Staten. De Raad van Advies heeft inmiddels advies uitgebracht over beide ontwerpen.
			18. Verslaggevingsstelsel: impactanalyse is gereed conform PvA	1 augustus 2023		Het beoogde resultaat is behaald.
			19. Verslaggevingsstelsel: concept implementatieplan is gereed conform PvA.	15 september 2023		De deadline is niet gehaald vanwege de werving van een nieuwe opdrachtnemer, die zal ondersteunen bij het opstellen van het implementatieplan. De opdrachtverlening wordt naar verwachting binnen enkele weken afgerond.
			22. Impactanalyse Regeling Materieel Beheer afgerond.	3 juli 2023		Het beoogde resultaat is behaald.
			23. Implementatieplan Regeling Materieel Beheer bestuurlijk vastgesteld.	29 september 2023		De deadline is niet gehaald vanwege de werving van een nieuwe opdrachtnemer, die zal ondersteunen bij het opstellen van het implementatieplan. De opdrachtverlening wordt naar verwachting binnen enkele weken afgerond.
			25. Wijziging Aanbestedingsverordening aanbieden aan de Raad van Advies.	30 juni 2023		Het beoogde resultaat is behaald.
			26. Implementatieplan Verslaggevingsstelsel bestuurlijk vastgesteld.	17 november 2023		Zie toelichting A.1.1.19.
	A.1.3	Roadmap verbetering financieel beheer.	5. Aanvullen nulmetingen met Douane en DIMP.	1 december 2023		De nulmeting douane is opgeleverd conform planning. De werkzaamheden voor de nulmeting DIMP waren eind september gepland, maar moeten, wegens ziekte van de externe opdrachtnemer, naar een later tijdstip verschoven worden, waardoor de geplande werkzaamheden in januari 2024 kunnen plaatsvinden.
			7. Opdracht verstrekt voor een onderzoek naar de optimalisatie van de financiële werkprocessen en de inrichting van het 3-lines-of-defense model.	31 augustus 2023		Beoogde resultaat is behaald.
			8. Definitief rapport opgeleverd met de blauwdruk voor de inrichting van de financiële werkprocessen (incl. organisatie, personeel en systemen) en het '3-lines-of- defense' model.	29 februari 2024		Loopt conform verwachting.

A.1	vervolg			9. Bestuurlijke vaststelling implementatieplan voor de inrichting van de financiële werkprocessen (incl. organisatie, personeel en systemen) en het '3-lines-of- defense' model.	30 mei 2024		Loopt conform verwachting.
				10. Opstellen en bestuurlijk vaststellen plan van aanpak informatiemanagement en IT-beheer financiële processen	30 september 2023		Ten tijde van het opstellen van deze rapportage werd het plan van aanpak nog opgesteld. Verwachting is dat deze nog in oktober bestuurlijk kan worden vastgesteld.
		A.1.4	Roadmap verbetering begroting.	2. Opstellen cursus begroting en begrotingsproces (updaten Leergang Openbare Financiën Aruba).	29 maart 2024		Loopt conform verwachting.
				3. Vaststellen cursus begroting en begrotingsproces (updaten Leergang Openbare Financiën Aruba)	28 juni 2024		Loopt conform verwachting.
				4. Opstellen en bestuurlijk vaststellen van een plan van aanpak voor de implementatie van de geïdentificeerde quick wins, ter verbetering van het begrotingsproces.	31 juli 2023		Beoogde resultaat is behaald.
				5. Opstellen van een plan van aanpak voor een onderzoek naar de wijze waarop policy based budgeting kan worden geïmplementeerd op Aruba (incl. implementatie planning- & controlcyclus).	30 juni 2023		Beoogde resultaat is behaald.
				6. Bestuurlijk vaststellen van een plan van aanpak voor een onderzoek naar de wijze waarop policy based budgeting kan worden geïmplementeerd op Aruba (incl. implementatie planning- & controlcyclus).	31 augustus 2023		Beoogde resultaat is behaald.
		A.1.5	Roadmap verbetering financieel beleid.	2. Opstellen en bestuurlijk vaststellen plan van aanpak doorlichting niet-belastingmiddelen	30 september 2023		Ten tijde van het opstellen van deze rapportage werd het plan van aanpak nog opgesteld. Verwachting is dat deze nog in oktober bestuurlijk kan worden vastgesteld.
A.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe het gebruik van betrouwbare statistische informatie en data ten behoeve van beleidsontwikkeling en besluitvorming kan worden versterkt. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden	A.2.3	Realisatie van het Implementatieplan Nationaal Statistisch Systeem	2. Ontwerpen technische en Business Intelligence infrastructuur voor het Digitale Data Platform	1 oktober 2023		De technische infrastructuur is in concept opgeleverd en wordt herzien.
				4. Concept wetteksten gereed voor aanbidding aan Ministerraad	29 september 2023		Is vervolg op A.2.3.1. Het verwerken van de input van de NSS Commissie op de concept wetteksten en memorie van toelichting neemt meer tijd in dan vooraf verwacht waardoor de concept wetteksten iets later gereed zijn dan gepland.

A.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of het subsidiebeleid, de uitvoering en de bestaande subsidierelaties voldoen aan de eisen: rechtmatigheid, legitimiteit, effectiviteit en efficiency. Op basis van de uitkomsten zullen aanpassingen aan beleid en/of uitvoering worden doorgevoerd en onrechtmatig verstrekte subsidies met inachtneming van de wettelijke kaders en rechtsbeginselen (indien proportioneel) worden teruggevorderd.	A.3.1	Onderzoek naar subsidiebeleid en -uitvoering.	7. Aanbesteding externe ondersteuning inhaalslag eindafrekeningen afgerond.	31 juli 2023		Beoogde resultaat is behaald.
				8. Inhaalslag eindafrekeningen afgerond	28 juni 2024		Op korte termijn zal worden gestart met het opstellen van de beleidsregels die als kader dienen voor de inhaalslag van de eindafrekeningen. Op basis hiervan kan beter bepaald worden wat de looptijd van het traject zal zijn.
				9. Implementatieplan quick wins opgesteld	29 maart 2024		Activiteit zal worden opgestart, als (in oktober/november) de nieuwe programmamanager met zijn werkzaamheden is gestart.
A.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de inkoopfunctie kan worden versterkt, zodat de overheid op een zo doelmatige en effectief mogelijke wijze de inkoop van goederen en diensten kan verrichten. Daarbij zal centralisatie worden overwogen. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.4.1	Onderzoek naar huidige situatie en doelstellingen.	4. n.n.b.	n.n.b.		

Thema B: Kosten en effectiviteit publieke sector

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
B.1	De landen dragen zorg voor de continuïteit van vitale processen, waaronder in ieder geval wordt verstaan: elektriciteit, olievoorziening, internet en datadiensten, drinkwatervoorziening, vlucht- en vliegtuigafhandeling, scheepvaartafhandeling, betalingsverkeer, de hulpdiensten en communicatie daartussen en medische instellingen.	B.1.1	Doorlopend.				
B.2	Op basis van een integrale doorlichting van de (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten naar legitimiteit van publiek aandeelhouderschap (dienen ze publieke belangen/doelen?), effectiviteit (bereiken ze de doelstellingen?) en doelmatigheid zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.2.1	Doorlichting van (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten.	7. Plan van aanpak opstellen deelnemingen- / dividendbeleid ambtelijk geaccordeerd .	30 juni 2023		Beoogde resultaat is behaald.
				8. Plan van aanpak opstellen deelnemingen- / dividendbeleid bestuurlijk geaccordeerd .	1 augustus 2023		Beoogde resultaat is behaald.
				9. Plan van aanpak implementatie aanbevelingen uit specifieke doorlichtingen ambtelijk geaccordeerd.	31 augustus 2023		Het plan van aanpak voor Free Zone Aruba N.V. is opgesteld en de uitvoering is gestart.
				10. Plan van aanpak implementatie aanbevelingen uit specifieke doorlichtingen bestuurlijk geaccordeerd.	29 september 2023		Zie toelichting B.2.1.9.
B.3	Op basis van bestaand en/of aanvullende onderzoek wordt met de landen toegewerkt naar een versterking van het luchtvaartstelsel binnen het Koninkrijksverband. Het kan hierbij gaan om nauwe samenwerking van organisaties en het organiseren van uniforme werkprocessen, conform de internationale veiligheidseisen, waarbij gestuurd wordt op efficiëntie en kostenvermindering.	B.3.1	Afspraken die gemaakt worden in de regiegroep Luchtvaart zijn leidend bij de uitvoering van deze maatregel. Vooralnog worden geen separate afspraken gemaakt in de uitvoeringsagenda.				
B.4	Op basis van een integrale doorlichting zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd om de kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren, waaronder ook wordt verstaan de slagkracht van de ministeriële staven.	B.4.1	Verkenning mogelijkheden wetgevingspool ten behoeve van (tijdelijke) versterking wetgevingsfunctie landen.	5. Werving tijdelijke wetgevingscapaciteit	doorlopende activiteit		Begin oktober vindt er een gesprek plaats waarbij een andere specificatie van de uitvraag besproken zal worden. Hierbij zal getoetst worden of wetgevingsjuristen op gemeentelijk niveau aan kunnen sluiten op het traject in Aruba. Indien dit het geval is zal de eventuele werving en selectie kunnen plaatsvinden.

B.4	vervolg	B.4.2	Voorstellen ontwikkelen om kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren.	7. Roadmap bestuurlijk vastgesteld	31 augustus 2023		Bestuurlijke vaststelling zal in oktober plaatsvinden. De ambtelijke afstemming van de Roadmap heeft medio september plaatsgevonden.
		B.4.3	Ontwerpen overheidsorganisatie	5. Opleveren van het eindrapport door Opdrachtnemer inclusief een bestuurlijk vastgelegd afwegingskader, toepassing van het afwegingskader, indeling topstructuur en vervolgstappen.	1 april 2024		De officiële kick off heeft op 24 augustus 2023 plaatsgevonden. De afronding van dit traject zal op 30 april 2024 geschieden.
B.5	Op basis van onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden (waaronder overwerkvergoedingen, verlofregelingen, bijzondere beloningen en toeslagen, reizen en reisvergoedingen, etc.) worden voorstellen voor mogelijke versobering ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.5.3	In aanvulling op het vergelijkend onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden wordt een benchmark onderzoek uitgevoerd waarin de arbeidsvoorwaarden uit de (semi)publieke sector worden vergeleken met de private sector.	7. Beleidsreactie bestuurlijk vastgesteld.	n.n.b.		De beleidsreactie zal in Q4 vastgesteld worden.
				8. n.n.b.	n.n.b.		
B.6	In het kader van een optimale personele inzet wordt de formatie, bezetting en daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van overheid en overheidsorganisaties onderzocht. Indien medewerkers onterecht loon ontvangen worden, afhankelijk van de situatie, maatregelen getroffen (o.a. stopzetten salaris, ontslagtraject).	B.6.2	Juridisch kader onderzoeken.	9. Uitvoering fase 1 PvA niet-integer gedrag afgerond.	30 juni 2023		Dit traject is afgerond.
				10. Uitvoering Fase 2 PvA niet-integer gedrag afgerond.	15 januari 2024		Dit traject is in uitvoering en verloopt naar verwachting.
				12. Uitvoering fase 2 PvA proefplaatsing afgerond.	15 januari 2024		Dit traject is in uitvoering. Vanuit de praktijk is terugkoppeling ontvangen. Op basis hiervan wordt het beleid aangescherpt.
				14. PvA aanpak moeilijk te re-integreren non-actieven Fase 2 afgerond.	15 januari 2024		Dit traject is in uitvoering en verloopt naar verwachting.
B.7	Er wordt een aanpak ontwikkeld gericht op het terugdringen en beheersen van de kosten voor externe inhuur.	B.7.1	Inventarisatie omvang externe inhuur.	3. n.n.b.	n.n.b.		
B.8	Op basis van een doorlichting van de HR-functie (beleid, HR-advies, administratie en instrumentarium) worden verbetervoorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.8.1	Onderzoek naar de HR-functie.	8. Concept HR-strategie voor ambtelijke discussie opgesteld	31 juli 2023		Dit traject is afgerond.
				9. Concept beleid werving en selectie instroom ambtelijk vastgesteld.	30 juni 2023		Dit traject is afgerond.
				10. Beleid werving en selectie instroom bestuurlijk vastgesteld.	15 september 2023		Dit traject is afgerond.

B.9	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt strategisch personeelsbeleid ontwikkeld. Hieronder wordt in ieder geval verstaan: - een strategische personeelsplanning i.r.t. de uitkomsten van de doorlichting onder B.4; - invoer van een prestatie-management systeem binnen het ambtelijk apparaat; - het beperken van de politieke invloed op personeelsaangelegenheden.	B.9.1	Analyse hoe strategisch personeelsbeleid te moderniseren	11. Onderzoek naar opties mbt introduceren leadership programma afgerond.	Q3 2023		Intern onderzoek is afgerond. Het uitgangspunt is om het leadership onderdeel op te nemen in het gehele trainings-, opleidings- en loopbaanbeleid.
		B.9.2	P-cyclus met prestatie-management invoeren.	2. Inwerkingtreding P-cyclus met rechtsgevolgen	1 januari 2024		Dit traject is in uitvoering en verloopt naar verwachting. De technische commissie heeft een advies uitgebracht t.a.v. de nodige voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de rechtsgevolgen per 1 januari 2024.
				4. Monitoring op basis KPI 's, eerste rapportage gereed	29 september 2023		Dit traject is afgerond.
B.10	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen de behoefte en kosten met betrekking tot huisvesting inzichtelijk worden gemaakt en mogelijkheden tot kostenverlaging en verbeteringen worden onderzocht en, indien aanwezig, worden doorgevoerd. Beoogd is een kostenreductie van 20% in 5 jaar (begroting 2020 als ijkpunt) die verwerkt is in de begroting voor 2025.	B.10.0	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
B.11	In het kader van een efficiënte overheid zullen de mogelijkheden voor een digitale overheidsomgeving en digitale dienstverlening worden onderzocht. Op basis van een onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.11.2	Digitalisering dienstverlening overheid.	4. Quick scan uitgevoerd ten behoeve van actieplan E-government	30 september 2023		Er is sinds medio maart 2023 overleg geweest, zowel intern als met de leverancier, over de inhoud en tijdsplan van de quickscan. De quickscan wordt nu in Q1 2024 uitgevoerd.
				5. Quick Scan ambtelijk vastgesteld	31 oktober 2023		Idem.

Thema C: Belastingen

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
C.1	<p>Om inkomsten te verhogen en het stelsel robuuster en eenvoudiger te maken zal een integrale doorlichting worden uitgevoerd van het fiscale stelsel inclusief de inkomstenbelasting. De volgende voorstellen zullen worden meegewogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbreding van de belastingbasis, verschuiving van directe naar indirecte belastingen en invoering VAT/BTW van 12,5 procent, conform voorstellen van de Fiscal Affairs Department (FAD) van het IMF of ABB conform fiscaal stelsel Caribisch Nederland. - Maatregelen gericht op substantiële vermindering van belastinguitgaven en bijdragen/overdrachten aan derden. - Beperken bestuurlijke inmenging/discretionaire bevoegdheden van zowel ambtenaren als bestuurders (m.b.t. aftrekposten, 'tax holidays'). <p>Op basis van de doorlichting en adviezen zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Rekening zal gehouden worden met internationale regels van o.a. de OECD.</p>	C.1.2	Implementatie nieuw fiscaal stelsel.	5. Het voeren van verkennende gesprekken over eventuele verdere ontwikkeling van het fiscaal stelsel van Aruba.	Q1 2024		De gesprekken worden naar verwachting volgens planning opgestart.
C.4	<p>Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt bepaald of en hoe de Belastingdienst kan worden geoptimaliseerd en gemoderniseerd, dusdanig dat belastinginning effectief en efficiënt kan plaatsvinden. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.</p>	C.4.1	Optimalisering en modernisering Belastingdienst.	6. Kwartaalrapportage.	20 juli, 20 oktober 2023		Rapportage is volgens planning aangeleverd en was input voor bespreking in augustus. Daarbij is tevens afgesproken dat deze activiteit vervalt omdat de relevante informatie al in andere rapportages is opgenomen (zoals die i.h.k.v. het project inhalen achterstanden).
				9. Werving en selectie gestart van ondersteunend team t.b.v. inhalen van achterstanden in bezwaarafhandeling	Q3 2023		Werving en selectie is volgens planning gestart.
C.5	<p>Er wordt een Belastingregeling voor Nederland en Aruba overeengekomen, in lijn met minimum Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) voorwaarden waarbij o.a. wordt gekeken naar het voorkomen mogelijke winstverschuivingen.</p>	C.5.1	Invoering Belastingregeling.	2. Behandeling Rijksministerraad.	n.n.b.		Naar aanleiding van een advies van de Raad van Advies van Aruba wordt tussen beide landen gesproken over een gepaste regeling voor beide landen.
				3. Invoering Belastingregeling (BRNA).	n.n.b.		Zie C.5.1.2

Thema D: Financiële sector

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
D.3	Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar de maatschappelijke kosten van de eigen munt versus dollarisatie door een externe onafhankelijke partij. Besluit over wenselijke monetaire structuur. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek zullen de maatregelen worden bepaald en geïmplementeerd.	D.3.1					Wordt voorlopig niet opgepakt.
D.4	Er vindt modernisering plaats van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering Depositogarantiestelsel (DGS en modernisering resolutieraamwerk). Overzicht van welke wetgeving zou moeten worden aangepast, vervolgens aanpassing, besluitvorming en implementatie van de wetgeving.	D.4.1	Aanpassing DGS en wetgeving rondom bestrijding witwassen en terrorismebestrijding.	5. Vaststelling landsbesluit DGS	1 januari 2024		Op basis van het verrichte onderzoek is gebleken dat de landsverordening aangepast dient te worden en daarna een geheel nieuw Landsbesluit opgesteld dient te worden. Dit is voor de uitvoering noodzakelijk en draagt bij aan de financiële stabiliteit van het fonds en bescherming van de consument. Dit wordt ook door de CBA van belang geacht. Daardoor verschuift de deadline met 6 maanden.
				6. Inwerkingtreding landsbesluit DGS	1 januari 2025		Ondanks vertraging in de vaststelling (zie D.4.1.5) blijft de datum voor de inwerkingtreding gehandhaafd.
		D.4.2	Aanpassing overige wetgeving conform wetgevingskalender.	4. Ministeriële regeling Consumentenkrediet afgekondigd	1 oktober 2023		De externe partij die door de Minister was ingehuurd om te adviseren over het percentage heeft later dan gepland pas onlangs gerapporteerd. Besluitvorming over het percentage moet nog plaatsvinden, daarom verschuift de datum naar Q1 2024.
				5. Ministeriële regeling Consumentenkrediet in werking.	1 januari 2025		Ondanks vertraging in de afkondiging (zie D.4.2.4) wordt de datum voor de inwerkingtreding gehandhaafd.
				6. Bepalen van de vervolgstappen.	n.n.b		

Thema E: Economische hervormingen

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
E.1	Er zal een integrale analyse van het huidige arbeidsmarktbeleid, wet- en regelgeving worden uitgevoerd op basis waarvan het arbeidsmarktbeleid wordt geactualiseerd en gemoderniseerd. Maatregelen als arbeidstijdverkorting, deeltijdwerken, contracten voor bepaalde tijd, versoepelen ontslagrecht, wegnemen belemmeringen voor aannemen buitenlandse arbeidskrachten, illegale tewerkstelling en bestrijding van de jeugdwerkloosheid zullen in de analyse worden betrokken. Op basis van de analyse worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.1.1	Analyse van arbeidsmarktbeleid en wet- en regelgeving.	11. Implementatie PvA Bijstand ambtelijk vastgesteld.	15 december 2023		In september is een start gemaakt met dit implementatie PvA. Vooralsnog is de verwachting dat deze binnen de gestelde deadline zal worden opgeleverd.
				12. Implementatie PvA Handhaving ambtelijk vastgesteld.	15 december 2023		In september is een start gemaakt met dit implementatie PvA. Vooralsnog is de verwachting dat deze binnen de gestelde deadline zal worden opgeleverd.
				13. Implementatie PvA Doorontwikkeling DPL ambtelijk vastgesteld.	15 december 2023		In september is een start gemaakt met dit implementatie PvA. Vooralsnog is de verwachting dat deze binnen de gestelde deadline zal worden opgeleverd.
				14. Implementatie PvA arbeidsmarktbeleid ambtelijk vastgesteld.	15 december 2023		In september is een start gemaakt met dit implementatie PvA. Vooralsnog is de verwachting dat deze binnen de gestelde deadline zal worden opgeleverd.
				15. Programmamanager E.1 - E.4 benoemd	29 september 2023		Afspraken tussen Aruba en Nederland voor de inzet van deze ondersteuning worden op korte termijn afgerond. Wel is al een kandidaat gevonden die per 1 november beschikbaar is voor deze taak. Vooruitlopend hierop zijn reeds werkzaamheden gestart
				16. Inzicht sourcing wetgevingstrajecten	1 september 2023		Binnen SZW is de mogelijkheid tot de inzet van (oud) wetgevingsjuristen ondertussen verkend. Daar komt het beeld uit naar voren dat voor gerichte opdrachten in deeltijd een tweetal wetgevingsjuristen kunnen worden ingezet.
E.2	De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan. Op basis van onderzoek naar de omvang van de informele economie zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.2.1					Vervolgstappen worden bepaald mede n.a.v. uitkomsten E3.

E.3	<p>Illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten wordt tegengegaan.</p> <p>Er zal onderzoek worden gedaan naar illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Op basis van de resultaten en aanbevelingen worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	E.3.1	Onderzoek naar illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.	8. Implementatie van de quickwins uit meerjaren PvA uitgevoerd.	15 juni 2023		Niet alle quickwins zijn voor 15 juni afgerond. Deze acties zijn opgenomen in het meerjaren PvA.
		E.3.2	Uitwerking aanpak van illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten	1. Forecasting model gerealiseerd voor de arbeidskrachtenbehoefte op de arbeidsmarkt.	Q2 2024		Een verkenning naar bruikbare modellen is gestart. De verwachting is dat begin 2024 een besluit genomen kan worden over de implementatie van een model.
				2. Plan van aanpak voor implementatie van aanbevelingen vloeiende uit onderzoek garantstellers voor buitenlandse arbeidskrachten ambtelijk vastgesteld.	Q4 2023		Ter voorbereiding op bestuurlijke vaststelling van een plan van aanpak, zal in Q4 op ambtelijk niveau dit plan worden vormgegeven.
				3. Data cleansing gestart op databank Labora	Q3 2023		Deze actie is gestart en zal de komende maanden nader vorm krijgen, met het oog op de koppeling tussen gegevensbestanden en de invoering van de Wet Registratieplicht werkgevers en werkzoekenden.
E.4	<p>Bewerkstelligd wordt dat het stelsel van sociale zekerheid een activeringsfunctie zal hebben, met de juiste prikkels, waarbij tevens zorggedragen wordt voor adequaat sociaal vangnet. Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Bezien in samenhang met de maatregelen omtrent de hervorming van de arbeidsmarkt.</p>	E.4.2	Onderzoek naar stelsel van sociale zekerheid.	2. Roadmap E.1-E.4 ambtelijk vastgesteld.	15 februari 2024		De roadmap wordt mede op basis van de planning in de implementatieplannen van de hervormingsvoorstellen (zie E.1.1.10) opgesteld.
				3. Roadmap E.1-E.4 bestuurlijk vastgesteld	n.n.b		n.v.t
E.5	<p>Aruba verhoogt de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 (in 2025), tenzij uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar in 2025 niet realistisch is en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect. Een onafhankelijk economisch instituut (aangewezen door het COHO in overleg met het land) brengt in kaart wat de structurele budgettaire effecten zijn voor de betaalbaarheid van de pensioenen en sociale zekerheid als de pensioengerechtigde leeftijd wordt verhoogd naar 66 jaar in 2025 en verder verhoogd zou worden door koppeling aan de levensverwachting en rekent de alternatieve voorstellen door. De uitkomsten worden voorgelegd aan Aruba en Nederland waarna in overleg bekeken wordt hoe er invulling wordt gegeven aan de onderzoeksresultaten.</p>	E.5.0	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				

E.6	Ondernemerschap en het investeringsklimaat zullen worden bevorderd. Daarbij is o.a. van belang dat het vergunningstelsel wordt geoptimaliseerd, de costs of doing business worden verlaagd, en bureaucratie (red tape) wordt weggenomen. Op basis van een integrale doorlichting van (o.a.) wet- en regelgeving zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.6.2	Zie maatregel	3. Vereenvoudiging openen bankrekening gerealiseerd.	n.n.b.	In september 2023 heeft de Minister van Economische Zaken zijn zienswijze op de concept landsverordening basisbetaalrekening, samen met de input van de Aruba Bankers Association (ABA), verstuurd naar de Centrale Bank van Aruba.
				5. Voortgangsrapportage AFTA (Aruba Fair Trade Authority)	15 september 2023	De voortgangsrapportage is volgens planning ingeleverd.
				6. AFTA operationeel	1 november 2023	Dit traject loopt volgens planning.
				7. PvA versnellen en verbeteren vergunningsbesluiten bestuurlijk vastgesteld.	30 juli 2023	Het PvA is aangehouden door de Minister en moet worden besproken in de Ministerraad van Aruba, t.b.v. opheldering over het vervolgtraject.
				8. n.n.b .	n.n.b	n.v.t
				9. Concept Roadmap ambtelijk vastgesteld.	n.n.b	Er is verschil in zienswijze tussen TWO Nederland en Land Aruba wat betreft de opzet van de roadmap. Op basis van een oplegnota over de verschillende beleidlijnen m.b.t. het economisch beleid worden vervolgcacties bepaald i.h.k.v. de roadmap.
E.7	Ontwikkelen en implementeren grondbeleid en ruimtelijk ordeningsbeleid.	E.7.3	Bestuurlijke heroverweging inning en afhandeling juridische zaken.	4. Inregeling nieuwe wijze van inning.		Wordt meegenomen onder activiteit A.1.5.2 doorlichting niet-belastingmiddelen.
				5. Inregelen nieuwe wijze afhandeling juridische zaken.	n.n.b.	Over afhandeling juridische zaken zal definitief worden besloten als meer duidelijk is over de inrichting van het inningsproces, zie E.7.3.1.

Thema F: Zorg

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
F.1	Om COVID-19 te kunnen beheersen en beheersbaar te houden worden de adviezen van het OMT Cariben (24 april 2020 en 3 juni 2020) doorgevoerd, waaronder in ieder geval de volgende maatregelen: - op peil houden beschikbare IC-capaciteit; - versterken diensten publieke gezondheid (o.a. i.v.m. bron- en contactonderzoek) - op voorraad houden van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM); - vergoten en op peil houden testcapaciteit; - invoeren syndroom surveillance; - garanderen voldoende air-ambulance capaciteit; - Aankoop COVID vaccin en doorvoeren vaccinatieprogramma (vanaf beschikbaar zijn vaccin).	F.1.1	Doorlopend.				Zoals in de vorige UR al is aangegeven, vervalt deze maatregel vanaf de komende Uitvoeringsagenda, dit wordt opgepakt i.h.k.v. het Vierlandenoverleg
F.2	In het kader van doelmatigheid worden overbodige dubbelingen in het zorgaanbod van de verschillende ziekenhuizen en ander inefficiënties in kaart gebracht en teruggedrongen, middels opstellen en uitvoeren plan samenwerking regionale ziekenhuizen Caribisch gebied Koninkrijk en maken bestuurlijke afspraken, waaronder in ieder geval wordt verstaan: – reduceren van het aantal medische uitzendingen naar derde landen door uitbreiding van zorgaanbod binnen het Caribisch gebied van het Koninkrijk (top-specialistische zorg); – gezamenlijke inkoop medicatie, middelen, materialen en apparatuur; – regionaal opleiden en capaciteitsplanning van zorgpersoneel (kosten opleiding reduceren door minder opleiden in het buitenland); – rationalisering laboratoriumzorg en reductie aantal laboratoria; – medische specialisten die verzekerde zorg leveren in loondienst van ziekenhuizen (sterfhuisconstructie); – versterken samenwerking eerstelijnszorg en tweedelijnszorg; – herijken bekostigingswijze en tarieven tweedelijnszorg samen met zorgverzekeraars en Nederlandse zorgautoriteit.	F.2.2	Voorstel om in gezamenlijkheid (Dutch Caribbean Hospital Alliance (DCHA) + de Samenwerkende Zorgverzekeraars CAS-BES (SZV) een programma van eisen op te stellen waarop een (op kwaliteit en kosten gebaseerde) inventarisatie van tarieven van de bij DCHA aangesloten ziekenhuizen en zorginstellingen op andere bestemmingen (Colombia, Dominicaanse Republiek, Nederland) gestoeld zal worden.	2. Start procedure aanbesteding comparatief onderzoek tarieven ziekenhuizen aangesloten bij DCHA bij interinsulaire medische uitzendingen			Zoals in de vorige UR al is aangegeven, vervalt deze maatregel vanaf de komende Uitvoeringsagenda, dit wordt opgepakt i.h.k.v. het Vierlandenoverleg
				3. Inzicht in zorgaanbod bij DCHA aangesloten ziekenhuizen en ziekenhuizen in de regio en de (comparatieve) kosten hiervan			Zoals in de vorige UR al is aangegeven, vervalt deze maatregel vanaf de komende Uitvoeringsagenda, dit wordt opgepakt i.h.k.v. het Vierlandenoverleg
				4. Opstellen plan van aanpak in vervolg op de onderzoeksresultaten.			Zoals in de vorige UR al is aangegeven, vervalt deze maatregel vanaf de komende Uitvoeringsagenda, dit wordt opgepakt i.h.k.v. het Vierlandenoverleg

F.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (inclusief bekostiging) en effectiviteit van de zorg en de uitkomsten van maatregel F.2 zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Gedacht kan worden aan herijken verzekeringspakket en invoeren van eigen betalingen.	F.3.2	Versterken eerstelijnszorg.	4. samenwerkingsprotocol voor de kennisuitwisseling tussen HAVA en ASHA vastgesteld	29 september 2023		Op 27 september 2023 heeft ASHA bevestigd dat één (1) van de vijf (5) protocollen gereed is. Het ministerie heeft besloten dat boven deze protocollen, een samenwerkingsovereenkomst zal worden gesloten, waarin structureel wordt vastgelegd de wijze waarop de protocollen worden vastgesteld alsmede het onderhoud daarvan. Van deze samenwerkingsovereenkomst ligt er een concept, die in oktober zal worden afgerond.
				7. Start implementatie van de verbetervoorstellen n.a.v. het advies van PPC alsmede het praktijkkostenonderzoek (Improve)	29 september 2023		De verschillende adviezen zijn door de AZV verwerkt in een plan van aanpak versterking eerste lijn 2023 -2027, dat eind september is vastgesteld. Doelen zijn onder meer: meer huisartsen en kleinere praktijken, meer HOED praktijken, meer huisartsen opleiden, opleiden van en uitbreiden aantal praktijkondersteuners (POH's), investeren in een doktersassistentenopleiding, openen van een tweede huisartsenpost (HAP), introduceren van een passende vergoeding voor de huisarts.
				8. Uitbreiding huisartsenopleiding naar Arubig artsen gestart	1 september 2023		De opleiding zal, met een geringe vertraging i.v.m. onduidelijkheid over de financiering, binnen afzienbare tijd worden gestart.
		F.3.3	Preventie.	1. Evaluatie preventietrajecten afgerond	29 september 2023		De evaluatie heeft volgens planning plaatsgevonden (de uitkomsten waren nog niet bekend ten tijde van het opstellen van deze Uitvoeringsrapportage).
		F.3.4	Aanpassen verzekeringspakket.	1. Startnotitie Aanpassing Landsverordening Algemene Ziektekosten Verzekering bestuurlijk vastgesteld.	29 december 2023		De startnotitie wordt naar verwachting volgens planning opgeleverd.
				2. Evaluatie Wet Versobering Positieve Lijst Geneesmiddelen afgerond.	30 juni 2023		De evaluatie is afgerond en gaf geen aanleiding tot aanpassing van de positieve lijst. Tot nu toe levert de versobering besparingen conform projectie.
		F.3.5	Kostenbesparing laboratoria.	2. Rationalisering van de tarieven van laboratoriumtesten ingegaan.	n.n.b.		Vanwege een gerechtelijke procedure was de inwerkingtreding uitgesteld tot nader order. Inmiddels is er uitspraak gedaan, deze was positief voor de AZV. Streven is nu de rationalisering van de tarieven in Q4 in te voeren.
		F.3.6	Gegevens en kennis uitwisselen tussen zorgaanbieders.	2.Start onderzoek DATA behoefte inventarisatie	29 september 2023		Het project t.b.v. gegevensuitwisseling tussen de SEH van ImSan en HOH is gestart. De voortgangsrapportage wordt eind september verwacht.

F.3	vervolg	F.3.7	Kostenbesparing Farmaceutische zorg.	3. Landsbesluit Verpakte Geneesmiddelen in werking.	Q3 2023		Het advies van de Raad van Advies is ontvangen, het nader rapport wordt nu opgesteld. Vanwege gebrek aan wetgingscapaciteit zal de deadline verschuiven naar Q4 2023.
		F.3.8	Doelmatige inzet medische specialisten.	2. Vervolgacties n.a.v. evaluatie functiehuis bepaald.	29 september 2023		Is vervolg op F.3.8.1. Onder meer wordt de mogelijkheid bezien van de uitwerking van een nationale manpowerplanning, iets dat wordt opgepakt i.h.k.v. het Vierlandenoverleg. Daarom wordt deze activiteit afgevoerd van de uitvoeringsagenda.
		F.3.9	Verbeteren Infrastructuur, inrichting en organisatie ziekenhuiszorg.	1. Opstellen samenwerkingsplan ziekenhuizen HOH en Imsan	31 december 2023		Dit traject verloopt volgens planning.
				3. Interne fusie HOH	n.n.b.		Deze fusie was eerder al gerealiseerd, maar is per abuis nog in deze Uitvoeringsagenda blijven staan.
				4. Onderzoek energiekosten HOH	29 september 2023		Offertes voor het onderzoek zijn binnen. Op basis hiervan wordt bezien hoe dit onderzoek te financieren.
		F.3.10	Oprichting Kwaliteitsinstituut Zorg.	1. Wet- en regelgeving bestuurlijk vastgesteld	29 september 2023		Vanwege capaciteitsgebrek in wetgeving heeft Aruba besloten hiervoor een Nederlandse hoogleraar in te schakelen. Verwachting is dat het concept gereed is in Q4.
F.3.11	Borgen betaalbaarheid zorg	1. Doorrekening kostenontwikkeling zorg op middellange en lange termijn, incl. effecten uitvoering roadmap	30 september 2023		Voor het onderdeel van de ontwikkeling van een financieel meerkaderplan is dit onder de regie van de AZV waarbij een zorgeconoom door TWO is ingehuurd en deel uitmaakt van de stuurgroep. Er is een zorgakkoord gesloten in juli 2023 dat een meerjaren financieel kader ondersteunt. Het prognose model om dit financieel kader mogelijk te maken is in de eindfase van het ontwerp. De zorgeconoom zal deze samen met de stuurgroep en dan vervolgens aan stakeholders presenteren		

Thema G: Onderwijs

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
G.1	<p>Een expertgroep uit de vier landen / groep onderwijsexperts uit de vier landen voert een doorlichting uit van het gehele onderwijsbestel, met inbegrip van alle publieke en particuliere betrokken partijen, inclusief de overheid. Hierbij komen in ieder geval aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderwijskwaliteit, lesmethoden en – middelen; - aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt; - doorstroom tussen ko, po, vo en mbo/ho/wo (al dan niet in Europees Nederland); - doelmatigheid en doeltreffendheid van de onderwijsbekostiging, mitigeren van inefficiënties in het systeem; - versterken van de kwaliteitsverbetering door effectief toezicht door onder andere de inspecties; - samenwerking onderwijs- en ontwikkelingsvoorzieningen in de regio (en eventueel Europees Nederland). <p>Hierbij worden in elk geval de onderwijsinspecties van de vier landen betrokken.</p> <p>Op basis van de uitkomsten van de doorlichting worden maatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	G.1.2	Duurzaam registratiesysteem kerngetallen.	1. PvA duurzaam registratiesysteem voor kerngetallen bestuurlijk vastgesteld.	1 augustus 2023		Dit traject heeft vertraging opgelopen door additionele feedbackrondes t.b.v. de bestuurlijke vaststelling.
				2. Implementatie duurzaam registratiesysteem kerngetallen gestart	1 oktober 2023		Vanwege vertraging in de bestuurlijke vaststelling (zie G.1.2.1) verschuift de start datum van het implementatietraject.
		G.1.3	Instellen eenduidig taalbeleid	2. Voortgangsrapportage implementatie taalbeleid opgeleverd	15 augustus 2023		Is volgens planning opgeleverd.
		G.1.4	Tijdspad overige aanbevelingen doorlichting Onderwijs	2. Uitvoeringsmatrix aanbevelingen doorlichting Onderwijsbestel bestuurlijk vastgesteld.	30 september 2023		Loopt volgens planning.

Thema H: Versterken rechtsstaat

Maatregel		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Deadline	Status	Toelichting
H.1	In het belang van stabiliteit van de openbare orde en veiligheid worden tot nader orde geen bezuinigingen toegepast die de operationele uitvoeringscapaciteit binnen de meest vitale sectoren van de rechtsstaat (Politie, Douane, Landsrecherche, OM, Hof, Kustwacht, gevangeniswezen en de veiligheidsdienst) beperken.	H.1.1	Doorlopend, op basis van op 29 januari 2021 aangeleverde nulmeting.				
H.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe de (fysieke en online) goksector hervormd moet worden. Doelstelling is het verhogen van de inkomsten voor de overheid. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	H.2.1	Behandeling en implementatie Landsverordening Toezicht Kansspelen.	8. Ambtelijke vaststelling Plan van Aanpak KSA inclusief Business Case	30 juni 2023		Vanwege vertraging in het opleveren van de Business Case door het adviesbureau heeft de ambtelijke vaststelling later plaatsgevonden. Ten tijden van het opstellen van de UA Q4 is de Business Case opgeleverd.
				9. Bestuurlijke vaststelling Plan van Aanpak KSA incl. Business Case	14 augustus 2023		Vanwege vertraging in H.2.1.8 heeft de bestuurlijke vaststelling later plaatsgevonden. Inmiddels zit het PvA in de bestuurlijke afrondingsfase.
				11. PvA Consumentenbescherming ambtelijk vastgesteld	n.n.b		De Kwartiermaker van de KSA in oprichting wordt verantwoordelijk geacht voor het opstellen van het PvA consumentenbescherming.
				12. Uitzetten Onderzoek Kansspelverslaving Oplevering onderzoek kansspelverslaving	n.n.b		I.s.m. het ministerie van JenV wordt er verkend bij welke organisatie dit onderzoek uitgezet kan worden.
				13. Implementatieplan KSA ambtelijk vastgesteld.	28 juli 2023		Vanwege vertraging in het opleveren van de Business Case en ambtelijke vaststelling van het PvA KSA (zie H.2.1.8) heeft dit traject vertraging opgelopen. Inmiddels zit dit traject in de afrondingsfase.
				14. Implementatie KSA bestuurlijk vastgesteld.	31 augustus 2023		Vanwege vertraging in H.2.13 is het implementatie plan nog niet bestuurlijk vastgesteld.
				15. Beleidsdocument n.a.v. ministeriële regeling bestuurlijk vastgesteld.	n.n.b		De KSA zal na opstart hier zelf invulling aan geven.
				16. Letter of Intent DAC-KSA bestuurlijk vastgesteld.	n.n.b		Betreft een op voorhand wenselijk te achten samenwerkingsovereenkomst tussen de Departementen voor Casinowezen (DAC) en de KSA. KSA zal hier als ZBO verder invulling aan geven, na oprichting hiervan.
				17. Oplevering onderzoek kansspelverslaving	n.n.b		Is een vervolg van H.2.1.12

H.9	Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet. Een plan van aanpak zal worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	H.9.1	Op basis van vastgesteld plan van aanpak projectfase uitvoeren.	6. Hoofdstuk 3 concept wetsontwerp	31 januari 2024		De uitvoering loopt, echter door de complexiteit van de wetgeving (zowel in het algemeen en van dit hoofdstuk in het bijzonder) en recente personele wisselingen in de projectorganisatie, is de verwachting dat de deadline gaat schuiven.
				7. Uitvoeringstoets wetsontwerp	n.n.b		n.v.t
				8. Duidelijkheid bijstandsverzoek landen	15 augustus 2023		JenV Nederland heeft per brief van 16 mei 2023 in principe positief gereageerd op het verzoek om bijstand van de landen en zal het initiatief nemen om nadere afspraken te maken over de definitieve invulling. Er is nog geen zicht op wanneer concrete afspraken kunnen worden gemaakt vanwege de personele wisselingen in de projectorganisatie van het Min JenV Nederland. Het bijstandsverzoek vormt geen onderdeel van het traject om te komen tot het wetsontwerp.
H.12	Beheer en toezicht t.a.v. het criminaliteitsfonds wordt op orde gebracht. Curaçao en Sint Maarten volgen de aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving op. Uiterlijk 1 april 2021 hebben de landen een onafhankelijke organisatie aangewezen die het fonds controleert op het opvolgen van de aanbevelingen en rapporteert of het fonds naar behoren werkt.	H.12.2	Wijziging van de Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds.	4. Nota verslag aangepaste Landsverordening Criminaliteitsfonds aangeboden aan de Staten	15 september 2023		De nota is reeds opgesteld en dient alleen nog geformaliseerd te worden voor verzending aan de Staten. Dit heeft enige vertraging opgelopen als gevolg van een minimale capaciteitsbezetting. Om deze reden is de deadline in de meest recente uitvoeringsagenda van Q4 verplaatst naar 15 oktober.
		H.12.3	Wijziging van de Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds.	1. Eindrapportage over PvA opgeleverd.	n.n.b		De eindrapportage volgt op de behandeling van het de gewijzigde Landsverordening in de Staten.
H.13	Aruba komt met behulp van Defensie voor 1 maart 2021 met een plan van aanpak om de verouderde dienstplichtverordeningen aan te passen en om de ARUMIL te professionaliseren, waarbij onder andere de doorstroombmogelijkheden van de ARUMIL naar de landelijke veiligheidspartners worden verankerd.	H.13.2	Opstellen moderne rechtspositie regeling voor Caribische beroepsmilitairen, inclusief wettelijke inkadering.	2. Concept landsverordening en landsbesluit rechtspositie Arumil	15 september 2023		Er is onduidelijkheid over de voortgang van het traject. De feedback gegeven op het concept landsverordening en landsbesluit rechtspositie door de Landen ligt al sinds juni bij de juridische afdeling van MinDef Nederland. Wegens gebrek aan capaciteit is dit nog niet opgepakt door MinDef.
				3. n.n.b.	n.n.b		n.v.t